

Frankrikes LO spricker?

Förråd och fabrik förstördes av eld vid Alvesta i går

VÄXJÖ den 9. (TT)

Eldsvåda härjade på söndagsmorgonen S:ns huvudbeholdningsförråd i Alvesta jämte Alvesta spegelfabrik och glasfabrik samt en därmed sammanhängande bostadslägenhet. Elden högljudd i spegelfabrikens sliperi och upptäcktes av den ena av två damer som bodde i lägenheten. Hon hade skall väckarklockan på ringning, men var då så medtagen av rökförgiftning att det var med nöd hon hann säga sig i säkerhet. När Alvesta brukar kom till platsen var byggnaden redan överordnad, och det var omöjligt att hindra elden från att sprida sig till S:ns förråd, en 80 meter lång träbyggnad, som låg blott några meter från eldbranden. Därmed kunde man rädda några starkt hotade bostadshus som låg alldeles i närheten. I S:ns förråd förvarades en hel del material av f. n. så gott som oersättligt slag. Skadorna enbart här beräknas till över 100 000 kr och i

Fadern kvävdes av ras i sina söners närvaro

UMEÅ den 9. (TT)

Hemmansägare Klas Gustafsson i Grasmark emkom på lördagen på en tillställning med två söner arbetande med en brunn på gården. Han hade klättrat ned till botten av den fem meter djupa brunnen, då ett ras inträffade, som begravnings honom. Man hörde livstecken från fadern, och en av sönerna skulle just gå ned för att söka gräva fram honom, då ett nytt ras inträffade och helt fylde brunnen. Efter tio timmars arbete fick man fram Gustafsson, som då var död. Han efterlämnar maka och sju barn.

Brytning med kommunistiska majoriteten

PARIS den 9. (TT fr. Reuter)

En öppen brytning inom den franska fackföreningsrörelsen framträdde på söndagen då omkring 200 medlemmar av franska LO — som domineras av kommunisterna — uttalade sig mot kommunisternas försök att använda LO för politiska syften. Leon Jouhaux, som tillsammans med kommunisten Frachon är generalsekreterare i LO, ledde dagens sammanträde med den antikommunistiska minoriteten bland fackföreningsledarna.

I den kommuniké som utsändes förklarar: Vi förordar som farlig för arbetarnas enighet den systematiska strävan efter majoritetspositioner inom LO, som visat sig medelst ena av ett visst parti i syfte att utnyttja fackföreningsrörelsen som ett instrument i detta partis tjänst. Vi beslutar härmed att vidta åtgärder för en demokratisering av LO på grundval av en fri omröstning bland alla dess medlemmar.

En värdjan riktas vidare till alla icke-kommunistiska minoritetgrupper inom LO att delta i arbetet för att inom LO göra fördragsamheten och demokratins principer respekterade. Minoritetsledarna skall föreslå en rad organisatoriska reformer vid LO:s rikskongress, som samlas på söndagen.

Irénja om Marshallplanen säger kommunikén: Vi uttalar oss för Marshallplanen, men denna får inte leda till någon kränkning av vårt oberoende.

Minoritetsledarna förordade vidare en reviderad minimilön och en glidande lönelösningsordning till hölls i kraft. I nivå med priserna. Producenterna bör tvingas att släppa ut sina varor på marknaden.

Minoritetsledarna beslutade att motverka fackföreningsrörelsens förordning till ett instrument för paritipolitik. I detta syfte skall de ställa sig bakom misnöjet med kommunistberättandet i Frankrikes LO, kommenderar Reuters Paris-korrespondent, Harold King. Sex miljoner arbetare lär vara anslutna till LO. Det är säkert att inte ens en sjättedel av dem är inskrivna i kommunistpartiet, som inte uppger sig ha mer än en miljon medlemmar.

Rysk polis i Gdynia anhöll sex svenskar

TRELLEBORG den 9. (TT)

Trelleborg-Tidningen innehåller på måndagen en märklig framställning av ett äventyr som drabbat tagfjärn Drottning Victoria under dess senaste uppehåll i Gdynia, varvid först styrman och ytterligare två besättningsmän under dramatiska omständigheter blivit fört.

Till att börja med försvann en timmerman, och under vorandes i land efter denne blev först restaurang, avdelningens hovmästare och därefter färjans förste styrman jämväl fört. Även svenske pastorn och en kanslist vid svenska konsulatet samt en löjtnant från svenska Europahälpens försvann under de fortsatta efterforskningarna. De båda sistnämnda kom dock snart tillrädd. Samtliga hade blivit kvarhållna av polsk eller troligen snarare rysk polis vid en razzia hos en svensk skeppshandlare i Gdynia.

Färjan väntade i det längsta sina försvunna besättningsmedlemmar men måste slutligen avgå först restaurang, anslutande till Trelleborg vid tiotiden på söndagsmorgnaden, icke mindre än fem timmar försenad. Redan kl. 10.50 måste emellertid Drottning Victoria åter avgå, denna gång till Warnemünde.

Ung kvinna död av bil i Drared

HALMSÅND den 9. (TT)

En 21-årig flicka Astrid Larsson på lördagen s:ns av en buss, med vilken hon s:ng kommit till sitt hem i Drared vid Oskarström och skulle gå över vägen, blev hon överkörd av en personbil och så svårt skadad att hon senare avled i Halmsånds hälsö. Fröken Larsson, som var anställd på ett hotell i Halmsånd, sörjes närmast av föräldrar.

De vid flygkatastrofen på Hymettos omkomna svenskarna kom på torsdagen med flyg till Malmö. Här förs flygvärdsman, Elsie Carlsson stöjt ut ur planet av kamrater vid AB4 i Malmö (f. n.) — T. n. en bild från miniserhögtidigheten i en av hangarerna.

Med 69 ombord över Atlanten:

Navigatören låg och sov hopplöst slarv av pilot

NEW YORK den 9. (TT från Reuter)

Navigatören på den amerikanska flygbåten Bermuda Sky Queen, som nyländade mitt ute i Atlanten förra månaden med 69 passagerare, uttalade inför undersökningskommissionen på lördagen att han sovit tio timmar under resan.

Han var inte vaken och planet kom in i iszon och stötte på motvindarna. Han hade gått och lagt sig därför att det var så mulet att han inte kunde göra några observationer med ledning av stjärnorna. Han hade inte heller sökt fastställa planets position genom radiopöjling trots att planet hållt ständig kontakt med två eller tre radiostationer. Då han vaknade sökte han fastställa positionen genom att räkna med att flygningen gått normalt från Foynes på Irland.

Det blev givetvis fel då marschfarten utan hans vetenskap avtagit mycket i det hårda väder.

Den 21-åriga piloten Charles Martin intygade att han inte systematiskt kontrollerat bränsleförbrukningen. Han hade dessutom tagit med två extra passagerare utan att konsultera besättningen. Han medgav också att planet brutit ut vid starten var ungefär 35 000 kg, medan flygbåtar av denna typ inte får ha högre startvikt än 37 800 kg.

En av passagerarna berättade att besättningen efter flygningen fullständigt ignorerade räddningsarbetet. Det leddes och organiserades helt och hållet av tio amerikanska sjömän som också var passagerare.

Sydamerikas nöd minst lika stor som den i Europa

NEWYORK den 9. (TT fr. Reuter)

Förre härskande utrikesministern Spruille Braden förklarade här på lördagen att det ofta råder lika stor och även större fattigdom och svält i de latinamerikanska republikerna. Länder där fattigdom och svält råder blir lätt offer för fascien. Antingen den är röd eller svart, sade han och tillade att de amerikanska republikerna är övertygade om att de skall kunna få hjälp med kommunismen, men nyfascismen är lika farlig.

New York Times skriver om Harriman-rapporten att det är klart att 140 miljoner amerikaner inte kan äta sig till livnära 275 miljoner européer, men de kan tänka sig att de kan gå till hjälp. På tal om rapportens ord att världen f. n. är uppdelad i två system säger tidningen: Vi strä

10,000 har dött under 7 veckors kolera i Egypten

CAIRO den 9. (TT fr. Reuter.)

Antalet döda under den sju veckor gamla koleraepidemin i Egypten uppgår nu till över 10 000. Under det gångna dygnet avled 175 personer och det sammanlagda antalet offer är därmed uppe i 10 130. 275 nya fall har rapporterats. Över 20 000 fall har fastställts sedan epidemin började.

Lärarstrejk vid Finlands folkskolor?

HELSINGFORS den 9. (TT)

En av Finlands folkskolelever s:kerligen med vissa förväntningar emottod strejk hotar att utbryta inom en nära framtid vid landets samtliga folkskolor. På ett möte i Helsingfors på söndagen beslut nämligen de svenska och finska folkskollärarna att proklamera strejk om lönefrågan inte ordnas tillfredsställande. Något datum för arbetets nedläggande har dock ännu ej fastställts. Folkskollärarna vill ha besked i lönefrågan senast den 16 november.

Pojkliga mistänkt för bränderna i Stockholm

En pojkliga misstänkt för senaste tidens eldsvår på Söder. På lördagskvällen greps en 14-årig skolpojke på gården till Södermalms kommunala folkskola, där man upptäckte en brand i en vedtrave. Han verkade misstänkt genom att man fann träskott på hans kläder, och han erkände också, men då man misstänkte att han blivit vilse göra sig märkvärdig slappes han efter förhör.

var inte efter att utplåna något system som vi inte tycker om. Vi vill med fridfulla medel bygga upp en fridfull och god värld för att hindra eldsvårer.

Grekiska rebellarmén är på väg mot kollaps

ATHEN den 9. (TT från AFP)

Det grekiska kommunistpartiets chef, Nicolas Zachariades, har vid en konferens i trakten av bergst Pindus tillsammans med samtliga chefer för den "demokratiske armén" diskuterat det läge som uppkommit efter den misslyckade offensiven mot Metsovo. Det uppges att mögningen lett till att general Markos räddat i önd och ersatts av rebellernas ledare.

Nya landstigningar.

Grekiska regeringsstyrkor har landstigit av krigsflottan i kustområdet vid Patamona, nordöst om Larissa och anfallit gerillaförbanden kring bergst Olympus. Uppger grekiska telegrambyråerna från gränsen till Albanien till såväl som rensningsoperationer i rum 15 gerillasoldater har stupat under striderna.

En större spaningsstyrka har ut-

derkört terrängen norr om staden Metsova — 65 km söder om albanska gränsen — och innanför gränsen till Thessalien och Epirus utan att söka på några gerillaförband.

Enligt uppgifter från tillfångagagna grekerna är det moraliska tillståndet inom gerillaförbanden bekämsvärt. Ledarna uppges begagna "shitills enad terror" för att hindra desertering.

Norsk sergeant nedskjuten av två okända män

OSLO den 9. (TT fr. NTB)

En sergeant vid namn Petter Steen vid arméns huvudarsenal i Grund nedsköts på söndagen. Då arsenalchefaren, kapten Lystad, skulle ut på inspektionsrund hörd han ett skott och såg två män springande avlägsna sig.

Kaptenen trodde först, att vaktens skjutit ett varningskott, men då han kom ned på vägen fann han sergeant Steen liggande död, skjutet genom huvudet. Vid sidan av honom låg två gevär av engelskt fabrikat, formidligen stöda från ett av gevär. I slutet av förra veckan anhöll kriminalen två unga pojkar som stulit vapen från arsenalen. Intensiva spaningar har satts i gång — bl. a. har polihundarna satts på spår — och enligt uppgift har en del personal anhållits i samband med mordet.

Laholms Tidning

Redaktör: J. S. MJÄLLBY.

Telefon: Redaktionen 300
Expeditionen och annonskontoret 259

MODERNA

Högtidskläder

till uthyrning

Hägerströms.

Tel. 138 Laholm.

Maskinkurs.

Under förutställning att lokaler på Plönninge bli färdiga anordnar hushållningssällskapet under tiden 1-13 december en maskinskötarekurs där.

För kost och logi betalar kursdeltagarna 50:- kr. Statsbidrag här till kan sökas med högst 39:- kr. Undervisning m. m. samt deltagarnas järnvägsresor till och från kursen bekostas av stat och landsting.

Anmälan om deltagande skall förutgå namn, adress och eventuellt telefonnummer, innehålla uppgift om ålder, utbildning och sysselsättning samt vara insänd till hushållningssällskapet i Halmstad före den 25 november.

Hållands län hushållningssällskap.

Hishulls SLKF-avd.

har möte hos fru Nanny Jönsson, Fröabygget, onsdagen den 12 nov. kl. 2 em.

Styrelsen.

Skummeslövs SLKF-avd.

har möte i hyddgården tisdagen den 11 dennes kl. 1.30 em.

Styrelsen.

VÄGSYN

kommer att hållas på vägen Ekobrunns—Jonstorp—Fladalt lördagen den 22 nov. kl. 1 e. m., och då skola alla ha lagat sina vägstycken.

Västorp den 8 nov. 1947.

Synenämnden.

GYLTOR

stora, prima. Grisingstid nov.-dec., försäljas onsd. den 12 nov.

Ränneslöv 8—8.30
Västorp 9—9.30
Nordåna vägsäl, 10—10.30
Hishult 11—12
Knäved 12.30—1
Skogby station 1.30—2
Ysby 3.00.

Garanti för dräktighet. Låga priser. Kontant eller 3 mån. kredit.

RAGNAR BENGTTSSON,
Ysby. Tel. 52.

Till salu

Fruktträd,

prima kvalitet, till salu. Trädgårdsmästare Cederlund. Tel. 153 Veinge.

Vittkål

i större och mindre partier samt en trio livigss till salu. Rostorps gård, tel. 42 Hallandsås.

Önskas köpa

EETMASSA

Önskas köpa. Rostorps gård. Tel. 42 Hallandsås.

Diverse

40 öre Prenumerera för nov. mån. på TRIUMF, den gamla trevliga, gedigna veckotidningen. Det kostar blott 40 öre, som insändes i frimärken till Triumf, Uppsala.

Angående leverans av fossilt bränsle mot hushållslicenser av typ B för bränsle-året 1947/48.

Inom Hallands län, landsbygden inberäknad, må fr. o. m. den 17 november levereras alla samtliga hushållslicenser av typ B, koks eller antracit motsvarande hela årligsumman samt brunkolsbriketter motsvarande 25 % av A + B-poängsumman.

Halmstad i november 1947.

HALLANDS LÄNS KRISTIDSTYRELSE
Bränslekontoret.

HÖSTNYTT i klädväg för hela familjen

För damerna:

kofter, jumpers, linne, benkläder, strumpor i silke och ylle, städrockar, förkläden, korsetter m. m.

För herrarna:

underkläder, strumpor.

För barnen: skidkläder i mycket stor sortering, Sahllins utmärkt flickkappor, underkläder, strumpor i ylle, vantar, mössor, raggsöckar, gensare, jumpers, gossbyxor m. m.

STÖRSTA SORTERING! BÄSTA KVALITEER!

Trikåmagasinet.

Storgatan. Tel. 314. Laholm.

SÖK KONTAKT

med landsbygdens köpstarka publik genom att annonsera i

Laholms Tidning

LAHOLM

VADERLEKEN:

Utsikter för södra Götaland: Friskt till hård vind, först västlig, senare sydlig, mulet eller molnande och mot aftonen regn, nämligen mildt.

Gott o. försikt
BRÖD
köpes och be-
ställes bäst hos
Lilla
Hembageriet
Tel. 458 - Laholm.
Bostaden 681.

Legala notiser.

Från pastorsexpeditionen i Laholm meddelas följande familjenyheter:

Född: Bilpackningsarb. Karl Filip Söderströms son.

Lyfors rannsaka i Laholm på lördag.

Det blev ej som man väntat någon häkning på lördagen av med. stud. Hugo Lyfors som tjänstgjort i Halmstad som tandläkare och anhlits som misstänkt för försök till förfalskning. Han släpptes men kommer i stället att inställas till Laholms rådhusrätt lördagen den 15 november. Åtalet gäller i första rummet försök till bedrägeri medelst förfalskning. Han hade nämligen i La-

holms sparbank inlämnat ansökan om garanti och därvid åberopat falska handlingar. Halmstads sparbank meddelar icke sådana lån och detta var orsaken till att han vände sig till laholsbanken. Troligen kommer åtalet mot honom att gälla även för falskningen av med. lic-betyget och tentamensbetyget från tandläkarinstituttet, men framställning därom måste i så fall göras från Stockholm där förfalskningen utförts.

Hallandspressen.

Sedan red.-sekr. Carl-Eric Sandblad, 73 år, i Laholm, lämnat sin anställning i Hallands Nyheter i Falkenberg för att tillträda platsen som andre redaktör och politisk skribent i tidningen Götalänningen i Visby, inträder hittillsvarande redaktionschefen i tidningen, redaktör Rune Andersson, som tidningens redaktionssekreterare.

Halmstadsbo död i USA.

En allvarlig olyckshändelse med en bil, förd av William Davis från Rock Island, Hanson slungades i gatan och ådrog sig svåra skador. Han fördes i ambulans till sjukhuset i Moline, där han några timmar senare avled.

Hanson var född i Halmstad och hade i många år varit bosatt i Moline. I yngre dagar var han

Upphörande av pristillägget för fisk.

Fr. o. m. den 10 november 1947 skall icke längre utgå något statligt pristillägg för fisk. Se vidare cirkulär nr 2988.

Stockholm den 7 november 1947. STATENS LIVSMEDELSKOMMISSION.

Centrum

Tel 18 Laholm.

Tisd. o. onsd.

kl. 8.

EN AMERIKANSK KVINNA
Joan Crawford, Jack Carson och Zachary Scott.

Filmen i vilken Joan Crawford fick "Oscar" för årets bästa kvinnliga prestation.
Barnförhjuden.

Amerikanska hängslebyxor

till kr. 19:- åter inkomna

Lumberjackor

finnas i storl. 6-14 år ävenså finnas ett mindre antal mansjackor.

Grand Magasin

Blåbyxor

med resår, överalls för herrar o. pojkar samt arbetsskjortor i velvotin (tjock kvalitet) åter inkomna.

AKE ELIASSON, STAMÉ.
Tel. 14 Alstorp.

maskiniet på en flodbåt på Mississippi. Han hade inga kända släktingar i USA.

Tåget körde in i kioflock fem dödades.

Fem kvigor dödades omedelbart och en blev så illa skadad, att den måste skjutas, då norggärdande person i lördags morse körde in i kioflock nedanför järnvägsövergången vid Eoberg i Skrea. Korna, som gått ute på bete under natten, hade brutit sig igenom stängslet, följt landsvägen och försvunnit i en på banan.

Djuren tillhörde lantbr. Erik Stener, Lynga gård, som hade inte mindre än 23 ungjur på bete. Av dessa hade åtta stycken lyckats bryta sig igenom stängslet och kommit in på järnvägen. Lokföraren observerade naturligtvis djuren ute på linjen, men att stanna på så kort avstånd var omöjligt. Tåget körde rakt in bland djuren, varvid fem stycken dödades omedelbart och en blev så illa tilltygad att man måste skjuta den.

Loket fick inga skador men luftslangar och bromsinrättningen slets av i tågsättet och måste ersättas innan tåget kunde fortsätta. Ågaren, lantbr. Erik Stener, torde få räkna med att göra en förlust genom det inträffade.

Bönderna får missväxtbidrag.

Enligt statsmaktens beslut har två former av mjölbidrag införts, nämligen utjämningsbidrag och missväxtbidrag. Genom utjämningsbidrag fördelas de medel, som inflyter genom tidigare införda utjämningsavgiften. Utbetalandet av missväxtbidrag innebär viss ersättning till jordbrukare för den inkomstminskningen som blir en följd av den försämrade skörden i år.

Livsmedelskommissionen har nu utfärdat bestämmelser om utbetalandet av utjämningsbidrag som allmänt missväxtbidrag. Dessa bidrag utgår för mjölk, som invägs från 1 september samt utbetalas månadsvis till mejerierna. Sammanlagt utgår bidragen till vidare omkr. 3,1 öre per kg. mjölk av normal fetthalt.

Utöver det s. k. allmänna missväxtbidraget kommer ett differenterat missväxtbidrag att utgå till de av missväkten hårdast drabbade områdena. Bestämmelserna därom kommer att utfärdas senare.

Hallands Naturskyddsförening hade i går årsmöte på Grand Hotell i Halmstad. Efter förhandlingen följde ett föredrag med skildringar i färg av ingenjör H. Wollin, Malmö, om "Sköna drag ur sydenska flora." Tal. läst åhörarna följa med på en vandring

Familjenytt

SPARA

LAHOLMS SPARBANK.

Ränta 2 1/2 %.

FÖDELSEDAGAR:

70 år

fyller i dag f. lärarinnan Emma Persson, Viviljunga.

Fru Persson är född i Nötta o. avlade lärarinneexamen 1897, var på hon anställdes som ordinarie lärarinna i Hinnerys skoldistrikt. Denna befattning innehade hon till 1914, då hon ingick äktenskap med hemmansäg. Oscar Persson, Hyltan. Här har fru Persson bl. a. varit verksam som söndagsskollärarinna under 25 års tid. För ett år sedan överlämnades gården i Hyltan och makarna Persson bosatte sig i Viviljunga.

HYLLNINGAR:

— Lantbr. och trävaruhandl. Carl Johansson, Ulvårvik, Markaryd, blev på sin 50-årsdag högljutt hyllad av korporationer och enskilda.

Första deputationen kom från Markaryds andelsförening, vars talan fördes av lantbr. Jonas Jonasson, Västra Hagult. Föreningens styrelse överlämnade därvid en stilig guldplanka. Grattularer utlämnades med ett större kontant belopp och textad adress, som överlämnades med tal av kommunalkassör Gottfrid Nilsson. Från vänner i Gråsholma o. Altaböke fick jubilarer mottaga två vackra silverfat med hans gård ingraverad. Dessa gåvor överlämnades med tal av lantbr. Knut Nilsson, Altaböke. Vänner och meningsfränder inom Markaryds församling förtärodes av markaryds församling Algot Lundin m. fl., som till 50-årsdagen överbringade en större subskriberad penningsumma med textad adress och köpingsbarnas talan fördes av advokat Bjarnestam och handl. A. T. Nilsson, som även överlämnade ett kontant belopp. Vidare fick fru Johansson mottaga gåvor från släktkretsen samt många presenter från enskilda vänner. En del telegrafiska gratulationer ingingo under dagen. Vid supé i hemmet hyllades jubilarer i tal och med leveror.

På sin 70-årsdag i går blev lantbrukaren Alfred Johansson, Skottorp, föregått för hjärtliga hyllningar. Anbörda, grannar och övriga vänner uppvaktade och överlämnade presenter av skilda slag samt blommar. Från vänner på andra håll ingingo telegrafiska lyckönskningar.

AKTENSKAPSBETYG: — har av pastorsämbetet i Ränneslöv utfärdats för borden på i naturens rike med början på sen- vintern Arstidernas olika växter hade den färdigast färdigast färdigast dessutom fångat på ett synnerligen förmågigt sätt. Efter supé utsade doktor Henrik Laurell en film som han tagit upp under förenings- ekskursioner de senaste fem åren. Ett avsnitt om Bällforsen i Åtran — var i färg och blir snart historiskt, då utbyggnaden av forsens inom kort sättes i gång.

Mystisk brand i Asjlunga.

En eldsvada, vars orsak är hölj i dunkel, utbröt på söndagskvällen i en obebod gård i Anhalt, Asjlunga, tillhörande fru Bror Jonsson. Brandkåren alarmerades strax före kl. 20 och var på platsen efter 10 minuter. Boningshuset och ekonomibyggnaden stod i ljusan låga. Men brandkåren kunde på grund av vattenbrist icke göra mycket. Utan såväl boningshuset som utsläpningen nedbrann. Hur elden uppkommit är svårt att förstå, men grannarna lär ha sett ljus i utsläpningen, varför man tror att det varit tillfälliga logerare som handskats oavsamt med elden. Polisutredning om saken pågår.

S. J:s rälsbussbyten.

Järnvägstyrelsen har anvisat 457,000 kr. för rälsbussbyten Skåder, Åsken—Ångelholm, Veinge—Åstorp och Skottorp—Förlövsholm.

Hinneryd

Postombud i Össjö by.

Hos generalpoststyrelsen tillstyrker postdirektionen att postombud skall utnämnas till Össjö by, som postmästaren i Ljungby bestämmer, anställas i Össjö by med skyldighet att söckenligen utväxla post med postkontoret i Ljungby genom förmedling av postföraren på linjen Ljungby—S. Ljunga. Samtidigt därmed skall den nuvarande anordningen med lösväskvårdare i Össjö dras in.

Ränneslöv

Ränneslövs kyrka ommålas.

Byggnadsstyrelsen har godkänt Ränneslövs församlings kyrkoråds beslut att låta ommåla kyrkan enligt ett av stadsarkitekt F. Wetterqvist uppgjort förslag, dock med uteslutande av förändring av väggmåningarna ovanför altaret.

Rivieran reser sig.

Franska Rivieran håller enligt S. D. S. på att återvinna sin stormaktsställning från åren före kriget, frångår av den nu föreliggande statistiken fr. den gångna sommaren. Rivieran besöks nämligen då av 65,000 turister och badgäster, fördelade på 54 olika nationer.

betaren Agne Sigvard Johansson,

Snaffanstorp, till ingående av aktenskap med Astrid Linnea Svensson, Skottorp gård.

LYSNING:

— i Hasslövs kyrka för första gången i går mellan metallarbetaren Knut Yngve Karlsson, Skottorp, och Britt Mari Nilsson, Hasslöv.

— i Västorp kyrka första gången på söndagen för jordbrukaren Erik Valdemar Bengtsson, Menliss 6.6, och Anna Lisa Kristiansson, Menliss 6.6.

BRÖLÖP:

— i Jacobs kyrka i Stockholm mellan kaptenen vid Kungl. Hallands regemente Sven Dörning och Gun Aleman, dotter till konsul C. Fredriksson, Halmstad, och hans maka, född Aleman. Vignen förtärodes av kyrkoherde J. Hoff och solosing utfördes av fru Nini Elliot. Brudparet intog i kyrkan till tonerna av bröllopsmarschen ur Lehngrin och uttog till tonerna av Mendelssohns bröllopsmarsch ur "En midsommar-nattsdröm". Kyrkoramkalkar voro anmännade Allan Aleman, hr Sune Dörning, kapten Bengt Svartz samt kapten Carl-Gustaf Elliot och tjänarna var fröken Margareta Dörning. Efter vignen gav brudens föräldrar middag på van der Notsska palatset för ett 70-tal gäster.

I lördags sammanviges i Västorp prästgård fabriksarbetare Georg Stenlund, Lauritz Jönsson, Bjur, och Inga Linnea Gunnborg Jonsson, Hålsingborg, dotter till lantbrukaren John Isaksson, Toboda, Västorp, och hans maka.

DÖDSFALL:

Ellen Rouhno. Fru Ellen Rouhno, Göteborg, har avlidit. Hon var änka efter framlidne handlanden Artur Nilsson, Laholm, och efterlämnar som närmast sörjande en son.

BEGRAVNINGAR:

— En häutig jordfästning ägde i lördags rum i Hishulls kyrka, då stöfett efter lantbr. Sander Bengtsson, Kjellstorsbygget, vigdes till den eviga vilan. Prestavärdare var husäg. Elov Persson, Skånes Fagerhult och lantbr. Johan Bengtsson, Fålleberga. Aktien inleddes med ps. 549: 1-2, varpå kyrkoherde Gustafson förtärodes jordfästningen. Så följde ps. 539: 5-6 samt begravningssången. Aktien slöt med ps. 426: 5. Vid gravens förtärodes officiellen bön och sjöngs ps. 326: 5. Till den bortgångens minne talade lantbr. Gunnar Karlsson, Norrsjö, och fröken Assarina Svensson, Kjellstorsbygget, sjöng ps. "Bliv kvar hos mig". De anhörigas tack för hedersbevisningen frambravs av lantbr. Erik Jönsson, Hornsberg. En vacker blomstergård hade sända till bären.

Hallands sängarförbunds konsert i Laholms kyrka

Gårdagens med stort intresse emot-sedda körkonsert gick programmelltigt och man kan med glädje konstatera att Sängarförbundet därmed lade en ny seger till sina föregående. Den uppmärksammade körgruppen, som anslutit anslutna körer och sångare har även medfört att förbundskörens kvalitet förbättrats. Programmet upptog flera ganska krävande saker som utfördes förvåningsvärt bra. Det ländar förbundsdirigenten till att be-der att han lyckats sammansätta denna stora kör så att den låt homogen i alla nyanser. Det brukar i regel vara svårt att få körer, samman-satta av oskolade röster, att sjunga planissimo. I det fallet fanns inte ett anmärkningsvärt mot denna kör. Följ-samheten var nära nog idealisk. Naturligtvis kan inte alla detaljer vara fullt perfekta, men utifrån det av vissa sänger stod dock på ett sådant plan att de knappast kan utformas bättre. Körlagen "Vid stranden" samt Kjerulfs feststämning "Serenad" fick ett charmant utförande liksom "Stämning" av Petersson-Berger. Även det krävande verket "Lysen i fyra", som avslutade konserten, fick ett mycket gott utförande. Hallands Sängarförbund kan verkligen lyckas till att ha genomfört en så alla avseenden lyckad förbunds-konsert. Vidare vill man gärna ge ett uppmärksam erkännande åt 1ste förbundsdirigenten Nils Holmström för hans gedigna insats, såväl som dirigent som tolkare av de olika kom-positionerna. Solisten Georg Svens-son visade sig äga en mycket god na-turöst. Med ytterligare utbildning kommer han säkerligen att låta tala om sig i framtiden. Rösterna klingade fri och kraftfull, särskilt från läkta-rens. Slutligen bör musikkritikern P. Pålsson ha en önske för god insat-ser vid orgeln. Trots det dåliga väderet var publiken talrik, säkerligen om-kring 500 personer. Dirigent och so-list avvecklades med blommor.

Efter konserten höll sångarna en-sidigt samkväm å Stadsbottel, var-till även ett antal gäster, däribland även representanter för staden in-bjudits. Förbundsordföranden, folk-skollärare G. Högestedt, hälsade gäster och sångare välkomna samt tackade för att förbundet fått gäst-Laholm och utbjudande en skål för staden. Vidare uttalade hr Högestedt förbundets tack till alla dem som på olika sätt medverkat till att för-bundskonserten kunnat genomföras på ett så lyckligt sätt. Tal höllas även av stadsfullmäktiges ordf. Rag-nar Jönsson, borgmästare Axel Malmquist och kyrkoherde Sölve Lindholm, vilka samtliga önskade sångarna välkomna åter hit. Dr. Lars Edén talade å publikens och kritikens vägnar. Förbundets v. ordf. hr E. Selving tackade ordf. för ö-sparad möda i fråga om arbete för förbundet och slutligen hyllades gamla sångarveteraner och avväg-de styrelseledamöter. Under kvällen lopp skötte de olika körerna om underhållningen på ett angenämt och trevligt sätt och dessutom sjöngs flitigt både gemensamt och i kotterier.

Förbundsdirigenten och dagens so-list blev hyllade på olika sätt un-der kvällen. Bl. a. överräcktes av Laholms Keramikverksstad skänkta alster och åt musiker. Pålsson över-räcktes blommor.

Fridare under dagen hade de gästade sångarna besett stadens se-värtheter. Å stortorget sjöngs även några sånger som inledning till kväl-lens konsert.

Skummeslöv

Skummeslöv SLKF-avd.
har enligt anmottande i bygdegår-den i morgon em.

Ger högsta tar lägsta ränta

LAHOLMS SPARBANK
öppet vardagar 10-14.

Området för utomplansbestämmelser betydligt utvidgat vid både Mellbystrand och Snapparp.

»Kåkebebyggelse» skall undvikas.

INGA BESTÄMMELSER UTFÄRD ADE FÖR HÖKAFÄLTET, SOM INTE AVSES BEBYGGT IN OM ÖVERSKADLIG TID.

Byggnadsplanefrågan vid Mellby-strand har alltid varit ett brännande problem. Bebyggelsen här ute börja-de för ju snart 40 år sedan och det dröjde i 25 år innan det blev någon reglering av denna. Då voro synner-ligen kaotiska förhållanden rådande och särskilt nere i sandkullarna låg husen hur som helst utan någon sorts plan.

Detta var ett oöferrättligt för-hållande, som skapade vantrevnad ö-ver hela den blomstrande badorten. Men det var inte så lätt att få någon rättsida på det hela, fasthållsagarna sågo just inte med blida ögon allt för stora ingripanden. Men i Laholms landskommuns fullmäktige satt duk-tigt folk, som inte tvekade att gå till verket, och med den outtröttliga Mellbystrandförkämpe Gottfrid Gudmundsson i spetsen skred man till verket i början av 1930-talet och 1934 fastställde länsstyrelsen de för-sta utomplansbestämmelserna och byggnadsordningen. Samtidigt till-sattes också en byggnadsnämnd med hr Gudmundsson i spetsen.

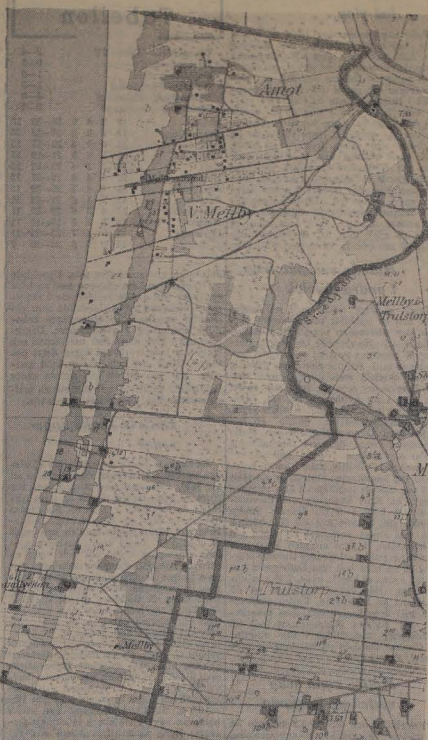
Denna fick ett rikt arbetsfält, men hade sannerligen inte något lätt ar-bete. Särskilt väckte den bestämmelsen, att man inte fick bygga toa-letter hur som helst utan att dessa skulle vara skyddade i marken myc-ken irritation. Men när man ser till-baka, på vad som utträttats av byggnadsnämnden under dessa 13 år, kan man inte annat än ge den sitt oer-svårade erkännande. Riktigt bra blir det väl aldrig, men det är inte så lätt att göra någon plan över redan be-fintligt bebyggelse. Men hade bra vägar varit lika bra som byggnadsplanen, så hade det inte varit något att säga.

Man tyckte nog, att man tog till ordentligt till utomplansbestämme-lerna kom till. Gränsen inåt land gick en bra bit innanför skogsryn-et, men på senare år har en icke önskvärd s. k. kåkebebyggelse före-kommit utanför det planlagda om-rådet. Det är då särskilt söder om den väg, som tar av vid "Gröna torg" och går ned till byggnadsnämndens Dahlsquists fastighet. Här har det på ett par år vuxit upp en ingalunda väc-ker kåkestad där husen ligger lite hur som. Och för att hindra den-na ingalunda trevliga bebyggelse, begärde byggnadsnämnden för några år sedan att utomplansområdet skul-le betydligt utvidgas. Ett möte ut-lystes med berörda sakägare och här diskuterades frågan. Så särskilt en-tusiastisk var man inte för den ut-vidgade rayonen för utomplansbe-stämmelserna och byggnadsplan sat-te man sig bestämt emot. Men nu har länsstyrelsen fattat beslut i frå-gan och lämnat besked.

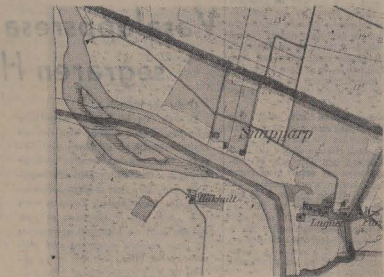
Enligt länsstyrelsen beslut här-det området, som nu lägges under utomplansbestämmelser betydligt ut-vidgat, ja närmare fördubblat. Det sträcker sig i norr längs gränsen till Hökafällets kronopark, som i denna sin karaktär inte tagits med i utom-plansbestämmelserna — här avses icke bl. bebyggelse inom överskådlig framtid — och fram till Lagan där denna förenar sig med Smedjeån. Så följer gränsen Smedjeån till i höjd med Mellby by och går sedan smut med mot gränsen till Skummeslöv. Å kartan synes tydligt var den nya gränsen för utomplansbestämme-lerna går.

Men även kring Snapparp har på senare år en ganska oreglerad bebyggelse förekommit och därför har länsstyrelsen även för ett område runt Snapparps herrgårdspensionat och ut till Lagens mynnung nu ut-färdat utomplansbestämmelser. I sitt uttåtande framhåller länsarkitekten, att här synes goda möjligheter före-ligga för en betydligt utvidgad sam-marbebyggelse.

En annan nyhet för Mellbystrand är, att tomt icke får mindre areal än 1500 kv. m. undantagsfall 1200 kv. m. Dessa förhållanden stora tomt motiveras av länsarkitekten med de hygieniska förhållandena. När till-räckligt med öppna platser säkres genom en blivande plan, torde min-steralarna för tomtar kunna min-skas. Av tomten får högst en tiende-

Karta, utvisande det betydligt utvidgade området för utomplansbestäm-melser vid Mellbystrand.

Karta över utomplansområdet vid Snapparp.

del bebyggas och å varje tomt en-dast ett bostadshus. Utus eller gårdabyggnad får i allmänhet icke uppföras, men har byggnadsnämnden rätt att i vissa fall bevilja sådan, särskilt när toalet c. dyl. inte kan kombineras med bostadshus. Byggnad får ej heller läggas närmare väg eller grannes tomt än 4,5 meter. Bostadshus får utföras i en eller två våningar, varvid dock högsta höjd skall vara 7 meter. Byggnadsnäm-nnden får själv bestämma, vilket som är lämpligast i varje fall.

Detta var ett axplock om de nya

utomplansbestämmelserna och byggnadsordningen vid Mellbystrand. Just nu är den kanske inte så aktuell — det råder ju praktiskt taget förbud mot att bygga sommarvillor — men det kan vara bra när man en gång åter får lov att bygga här. Tomter finns det tillräckligt för ännu i många år. Och nu är det bara lite bättre vägar vi vänta på. Men kanske hr Gudmundsson ordnar den saken också? Annars får väl staden och landskommunen efter kommunsammanslagning 1950 hjälpas åt att få dessa bättre.

till sin cell. Vaktposten fann sig då föranletat att tillkalla vakthavande officeren som skötte om den åtalades vidarebefordran till cellen.

Araberna söker stoppa amerikanska oljeledningen. I sin besvikelse över USA:s inställning till Palestina-frågan har en del arabiska kretsar enligt ett telegram till New York-tidningen Herald Tribune beslutat för-söka stoppa byggandet av den stora amerikanska oljeledningen mellan Saudi-Arabien och Medelhavet. De förberedande arbetena på denna led-nig, som kommer att kosta 125 mil-joner dollar, har redan avslutats.

Senaste nytt:

Krigsfänge

misshandlad till döden.

Av kamrater i läger i England.

LONDON i dag. (TT. fr. Reu-ter.)

En 41-årig tysk krigsfänge Euge-n Mergenthaler har påträffats misshandlad till döds i närheten av Wooler i Nortumberland. M. ha-de varit försvunnen från krigsfäng-läget i Wooler sedan i fredags. Polisen började förhöra de andra 400 krigsfångarna i läget på lördagskvällen. M. hade pryglats och sparkats ihjäl. Ett bälte av den typ, som krigsfångarna använder, påträffades invid liket, medan M. hade sitt bälte på sig.

Engelskor

har hjälpt krigsfångar

100-tals krigsfångar ha flytt till U. S. A.

LONDON i dag. (TT från Reuter) Många brittiska kvinnor har hjälpt tyska krigsfångar med bostad och livsuppehälle, sedan de flytt från fängelägen, skriver News Chronicle, som uppger, att över 100 tyskar på så sätt lyckats hålla sig dolda i Eng-land tills de fått tillfälle att ta sig ut ur landet, framför allt till USA. De kvinnor, som hjälpt tyskarna, är inte det "speciella slag", som vanli-gen brukar hänga kring fängelägen utan kvinnor "i god social ställning".

Långvarig

brytning med Sovjet

Doklaterar Brasilien.

STOCKHOLM i dag. (TT.) Förbindelsen mellan Brasilien och Ryssland är brutna för myc-ket lång tid framåt, förklarar Bra-siliens utvisade Moskvaambassa-dör dr Mario De Pimentel Bran-dao, som på måndagen kommer till Stockholm, i ett radiosamtal med DN. Intet annat land har fått i uppdrag att bevaka landets intres-sen i Sovjet.

ATOMBOMB ELLER EJ?

Svävande besked i Moskvas radio.

MOSKVA den 9. (TT fr. NTB). Moskva-radion hävdar att Molot-ovs tal var ett slag mot Sovjets fi-ender i utlandet. Den amerikanska pressen försök att förnta betydel-sen av Molotovs uttalanden om atom-bomben prövas av osäkerhet, hette det. Talet har bidragit till att krigs-betsarnas tro på den amerikanska atombomben starkt minskats. Mol-otov har ännu en gång givit uttryck åt ryssarnas vilja till samarbete med USA och de Västeuropeiska stater-na, men har samtidigt gjort klart för de imperialistiska krafterna, att Sov-jet kommer att bekämpa deras plan-er.

I sitt tal på 30-årsdagen av revo-lutionen yttrade Molotov som bekant, att atombomben hemlighett inte längre existerar. Av detta kan man på en del håll dragit den slutsatsen, att Sovjet nu har en färdig atom-bomb. Amerikanska experter anser däremot att Molotov inte sagt mer än hela världen redan vet, nämligen att massor av vetenskapsmän vär-liden runt vet hur det går till att sprilla atomer. Att sedan tillverka en bomb kräver tillgång till resurser som de beaktar väl ryssarna här. På en direkt fråga om Sovjet nu har atombomben svarade FN-delega-ten Vyjinski i Lake Success und-vikande. Moskvaradios övnen refe-rende uttalande tjänar som synes in-te till något annat än att konservera oklarheten, varför man drar den slutsatsen att denna oklarhet på ryktat håll anas ha politiskt eller di-plomatiskt värde.

REGN...

Kommer med lågtryck från Island

STOCKHOLM i dag. (TT.)

Det är utsikter till en liten regn-period i början på veckan, omta-lar dr C. J. Östman i Väderleka-tjänsten för DN med anledning av höstens mera första kraftiga regn-över västsvärgen under söndags-dygn. Ett utbrett lågtryck med centrum över Island drar sig hitåt och väntas medföra regn, särskilt för södra och mellersta Sverige.

Prenumerera på L T

Ransoneringskalender

10-16 november 1947

Illagata kop öka arsten i folkhushållet.

Varuslag	Kupong	Giltighetstid från t.o.m.	Kupongvärde
Bröd, mjöl och gryn Inköpskort K 12	V389 t.o.m. 391 R 368	15/10 19 nov	1 1/4 kg mjöl, skorpor, kruskak-mannagryn eller 2 kg kornproduk-ter eller 1750 gram rågröd, råg-kaka, grovt kakelmjöl eller 1 kg hårt bröd eller 1625 gram kaffebrod, franska bröd eller 2 kg mackor eller 2 kg peppar-kakor eller 2 1/2 kg andra smörbröd (samtliga kvaliteter pr helkupong)
Havregryn Inköpskort K 12 grupp CD och Tilläggskort 136	X 81 Z 67 engångslicensiering till	22/10 24 nov 28 feb	1 kg havregryn eller havregryn (K- och Z-kuponger gäller icke för sådana varor som K-inköps kort kupong för mjöl och bröd)
Kaffe, te och kakao Inköpskort K 12 Tilläggskort 140	F 91, 92 B 172	20/10 1 dec 20/10 1 dec	300 gram orostat kaffe eller 250 gram rostat kaffe eller 100 gram te eller 200 gram kakao — pr helkupong Obs! Helkupong B har ett nummer
Köttvaror Inköpskort K 12 Inköpskort K 12	S 455, 456, 457 S 459 G 492	7/11 23 nov 7/11 31 dec	200 poäng köttvaror utom fisk — pr helkupong 200 poäng köttvaror av alla slag — pr halvkuopng
Tilläggskort 139	GS 421 422	7/11 23 nov	200 poäng köttvaror av alla slag — pr halvkuopng
Tilläggskort 135 (Skogsparbete)	Sm 535-542 Sm 543-550	13/10 10 nov 10/11 8 dec	200 poäng köttvaror av alla slag — pr halvkuopng Icke med Skinkkupong
Matfett Inköpskort K 12	M 825 t.o.m. 828 M 829 t.o.m. 832	9/11 6 dec 9/11 6 dec	250 gram matfett av alla slag — pr helkupong 250 gram matfett utom smör — pr halvkuopng
Mjölk o.s.ö.p. Inköpskort K 12	825 t.o.m. 832	9/11 6 dec	Rabatt 52 öre 3 1/2 liter mjölk — pr halvkuopng
Socker, sirap Inköpskort K 12	H 189, 190	21/10 9 dec	1 kg socker eller 1 1/2 kg sirap — pr halvkuopng
Tvättmedel Inköpskort K 11	D 133, 134	21/10 17 nov	Tvättmedel
Inköpskort K 12	A 102	13/10 8 dec	250 gram såpa — pr halvkuopng

* Samt redovis vid försäljning av fa-ermedel, undantagsnämnd, kungärd och kull på 1. o. m. den 3 januari 1948 kupongerna 737 i. o. m. 840 till rabattkort. Lp 8 och Öp 8.

PRENUMERERA PÅ LAHOLMS TIDNING!

KRONPRINSEN 65 år på tisdag

Han har vunnit allas hjärtan

Den 11 november 1882 var det stor glädje på Stockholms slott, ty då föddes Sveriges kronprins. I dopet fick han namnet Gustaf Adolf Oskar Fredrik Vilhelm. Kronprinsen kan alltså i år fylla sin 65-årsdag, vilket han troligen kommer att göra under lika enkla former, som han begått sina tidigare barmärkelsedagar. Då han fyllde 50 år drog han sig helt enkelt tillbaka till släkten i England och det svenska folket, som gärna velat visa honom sin uppskattning, fick den gången inget tillfälle att göra detta.

Sveriges kronprins vill aldrig göra något visen av sig. Han är blygsam, reserverad och någon ståt vill han inte ha omkring sin person. Därtill kommer att han i år drabbats av den största sorg som kan träffa en far, att hans äldste son gått bort. Farbrodern, prins Eugens bortgång, träffade honom även här. Allt detta gör att 65-årsdagen väl inte kommer att firas med stor pompa, men kronprinsen bör dock få veta, att folket känner med honom i hans prövningar och glädes med honom på hans högtidsdag.

Kronprins Gustaf Adolf har genom sitt enkla och demokratiska visen vunnit sitt folks oändliga gillande. Det är oenligt märkligt, att en människas på detta sätt, i en tid då partier och grupper ofta står i skarp motsättning till varandra, kunnat vinna allas hjärtan. Det fördras en karaktär högt över genomsnittet för att uppnå den positionen.

Och ändå har kronprinsen inte dragit sig för att ta parti. Redan tidigt tog han ställning för det aktiva nykterhetsarbetet, som består i att man själv föregår med gott exempel och avhåller sig från starka drycker. Det var ett vägt förslag på den tiden. Stora sociala intressen har han även vid upprepade tillfällen demonstrerat — inte i partigång och tvistefrågor, utan i ett målmedvetet arbete att söka ena och förena de stridiga intressena. Efter första världskriget tjänstgjorde han en lång tid i Socialstyrelsen och kom då in i de stora problemen som blivit aktuella genom det industriella genombrottet i Sverige.

Det intresse han då fick för de sociala problemen har sedan följt honom genom åren och ofta manifesterat sig i hans uppgärta till de olika tillfällen. I dessa tal har han inte skilt ut de olika grupperna inom arbetslivet utan framhållit deras gemensamhet inför det hela och deras gemensamma delaktighet i framstegen.

Mer än de flesta har kronprinsen förstått sin egen tid. Ofta har han pekat på vad tiden betyde, men han har inte fastnat i "den gamla goda tiden", utan framhållit det värde de gamla haft för vår egen tid. Hans intresse för forskning och de tekniska framstegen har varit enormt, och det torde inte vara många som så behärskar värda olika och mångskiftande problem som han.

Men detta levande intresse för nutiden och dessa problem har inte hindrat honom från att blika ut över svunna tider. Hans intresse för arkeologi är ju ofta omvänt — han har själv utfört uppmärksammade grävningar inte bara i Grekland utan även i Kina. Hans erfarenheter och kunskaper på dessa områden är så stora att han, enligt sakkunniga, kan kallas varit professor om han inte varit kronprins. Hederdoktor har han dock blivit vid flera universitet.

Intresset för omvärlden har även tagit sig uttryck i omfattande resor runt hela världen, varvid man särskilt kommer ihåg hans uppmärksammade jordnärhet, då han genom sitt samtal med honom från att blika ut över svunna tider. Hans intresse för arkeologi är ju ofta omvänt — han har själv utfört uppmärksammade grävningar inte bara i Grekland utan även i Kina. Hans erfarenheter och kunskaper på dessa områden är så stora att han, enligt sakkunniga, kan kallas varit professor om han inte varit kronprins. Hederdoktor har han dock blivit vid flera universitet.

Vad kronprinsen betygt här i Sverige, då det gått att föra olika folkgrupper närmare varandra, är en sådan ståtelse som utpräglade gjorde en så omfattlig succé i Amerika, samt förövande de visa i Peking med sin omfattande kunskaper om Kinas gamla kultur.

Vad kronprinsen betygt här i Sverige, då det gått att föra olika folkgrupper närmare varandra, är en sådan ståtelse som utpräglade gjorde en så omfattlig succé i Amerika, samt förövande de visa i Peking med sin omfattande kunskaper om Kinas gamla kultur.

sentativa uppgifterna på sina söner. Den senaste stockholmsutställningen hade också i kronprinsen inte bara en beskyddare utan en aktiv medhjälpare, som tog del i alla avväganden och satte sin prägel på mycket av det nya som där framfördes, och som sedan bildat grundvalen för utvecklingen på många områden i vårt moderna Sverige.

För detta allmänna intresse har kronprinsen dock inte försummat det som ligger honom i egenkap av blivande kung. Med levande intresse har han skött sina uppgifter som regent vid sin höge faders bortovaro på grund av resor eller sjukdom, och han följer ständigt vad som händer och sker i landets styrelse. Efter skolgång, universitetsstudier och militärutbildning har han inte försummat något tillfälle att sätta sig in i statslivets olika funktioner. Redan i unga år deltog han sålunda i ärendenas förberedande behandling i departementen och han besitter därför ett stort mått av sakkunskap, då han i konsejler har att ta ställning till olika frågor. Hans sakkunskaper gör också, att han därvid ofta vill ha klara besked innan han sätter sitt namn under ett beslut, vilket gör att konsejlerna ibland blir krona långa, då han har ledningen.

Även här kommer dock hans medlidenhet till uttryck, trots att han ofta emottar håller på sin mening, då han anser den riktig. Man säger att han är envis, men han böjer sig alltid för skäl.

På grund av kända förhållanden har kronprinsen under senare år i allt större utsträckning fått sätta sig i ärendenas skiftande uppgifter. Kronprinsen har även förvärvat de rent representativa uppgifterna åt honom, o

själv följer kronprinsen även numera statsärendena med samma noggrannhet som konungen. Det är tryggt för landet, att ha en sådan man vid konungens sida och det har varit av särskilt värde under de stormiga år som gått. Den betydelse kronprinsen, med sin starka orientering västut, hade under de åren kan inte nog poängteras.

Kronprinsens barndom och uppväxt.

Att kronprinsens födelse hälsades med glädje inte bara av de många som utav de hela det svenska folket, framgår av bildningarna från denna tid. I "Ny illustrerad tidning" beskrives den första babyutställningen i ord och bild av denna myckenhet att man inte varit långt efter nutida veckotidningar. Om den kungliga vägen heter det: "Vagnen, en present av den kungliga farmodern, är utförd efter teckning av professor Isaacus. Stommen består av förmållade missingsrör och mellan dem med blått siden klädd stoppning. Gardinerna är klädda av blått siden med svenska spetsar. För övrigt pryddes vagnen av ornament i guld".

Den prakt som utvecklades vid arvprinsens dop beskriver även i ord och bild En kejser och två kejsarinnor gavs åt festen, som slutade med att konungen fäste Serafimerorden och St. Olavsorden på babybjörnen. Farmodern hade låtit hämta dopvatten från den heliga floden Jordan i Palestina, vilket förälsade den frälspråkige ärkebiskopen Sundberg, att strax före dopakten böja sig ljudigt utropa: "Titt ut sk-n!". Då den myndige prelaten skg vilken uppställning han väckte tillfogade han mera saktmodigt: "och här ser rent svenskt vatten!" Hur det blev med dopvattnet formulerar inte historien.

Kronprinsens första skiterska blev Louise Rinnan, vars kärleksfulla omtanke och blida väsen, i mycket sattes sin prägel på den unge arvprinsen. Senare fick han en lärarinna, mam-sell Ida Borin, och vid åtta års ålder kom han under ledning av friskvårskonsulenterna, Carl Svedelius, som nog hade sett det i att prinsens intresse för idrott väcktes redan i unga år. I den mångsidiga undervisningen ingick även något för den tiden som ovanligt som tröstljud. Det var ju inte vanligt att prinsar skulle göra bekantskap med krossbarnet. Prinsens långa i detta ämne berättar en del av de gamla episoderna från denna tid. Då prinsens under de första lektionerna kunnat knog på rätt duktigt strök han sig över pannan och såg litet undrande på handen: "Man blir svettig när man arbetar", sade han.

Med verkligt intresse gick han in för sköjden och spådet, hyvlade och borade ibland och samvetligt. Då sig sått beked om hur ett arbete skulle utföras så ville han alltid klara

fortsättningen själv — ett karaktärsdrag som satt i genom åren.

Om hur hans intresse för arkeologi väcktes berättas från samma håll, att prinsens en dag fick en stor samling mineral från en rysk furste. Som andra barn nöjde sig emellertid inte den unge prinsen att leka med de vackra stenarna, utan ville genast ha reda på

deras namn och vad de användes till. Prinsen gav sig inte förrän han fått anvisning på en expert, som försåg mineralen med etiketter och gav honom de upplysningar han önskade. Redan tidigt fanns sålunda forskarsinnet, parat med reda och grundlighet.

Karl Berg, -NPS.

En Mårtensgås-kronika

I anslutning till gammal sed och folketro.

Av JULES INGELÖV.

Ja, nu bereda vi oss alltså att på traditionellt och huvudsakligen från Skåne, hävdvunnet sätt begå "Mårtens gäs" med alla dess fineser och förmågheter i tillredning, servering och avätning. Hur en gäs rätteligen skall tillagas, det vet i denna tid varje husmor, eljest får hon veta det av "husmoderföreningen" eller "hemkonsulenterna", som vet och har sig beaktat allt sådant.

"Mårtens gäs" infaller ju mitt i höstskottet och ger sålunda ett lika välkommet som behagligt avbrott i det grå vardagliga. Där man så har kan begås ju också "gäsen" i slott och koja, och icke minst i hem och vid gästande smakkull och pikant dekorerade bord i stora hotell. Genom att dagarna den 10 och 11 november ha liknande namn, ha en del folk fått för sig att "Mårtens gäs" lanceras på något sätt av Martin Luther. Det är emellertid felaktigt. Dess upprinnelse är åtskilligt mera romantisk. Men är ju Mårtens den 11, som avses och firas och det har sin upprinnelse från en händelse som skedde i Tours i Frankrike år 357, där det levde en biskop vid namn Marten eller St. Marten av Tours. Det berättas att han var så förargad på gästens kacklande att han anställde förmittlig blodbad på dem. Det blev svartsoffa och gästskit i långa banor och därav påstå en del att förändrat av "Mårtens gäs" härleddes sig.

Men åter andra förmenar att Mårtens gästfärdande hade något gemensamt med höstbiletets firande. Hur som helst. Men gässa för levans skull och frossade fördomsgräs på krasat. Plinius berättar sålunda, att det var underbart med dessa fåglar att de kommo till fots till Rom ända från Morienas land. Calais i Frankrike. De som bli trötta sättas i förtruppen och så sedan framåt genom de andras förmåga att trängas.

De gamle förment och krönika bekräftar detta att den egentliga vintern kom med "Mårtens knuden", ty vid denna tid blev vålderken avgjort kallare och höll sig så sedan. Mårtensdagen var för dem, för dem de stora slaktdagen, så det passar bra med desert ef-

Svensk ingenjör upplevde ryska revolutionen 1917

Var affärsman i Petersburg och exporterade lin och hampa.

I dagarna är det 30 år sedan den s. k. novemberrevolutionen 1917, då Lenin övertog makten efter en blodig kupp. Den svensk som kanske såg revolutionen grundligt var civilingenjör Herman Rasch. Han kom till Ryssland 1901, byggde en pappersmassfabrik upp i norr och bodde där i många år, 576 kilometer från närmaste järnväg. Strax före kriget slog ingenjör Rasch ned som affärsman i Petersburg o. skötte exporten av lin och hampa till Sverige från ett elegant kontor, som Nordiska kompaniet inrett. Han satt där när marsrevolutionen kom och när bolsjevikrevolutionen kom i oktober.

Det vill säga 6 november enligt nyare räkning — och han satt kvar där till sommaren 1918.

Herman Rasch såg ryska revolutionen från hästryggen. Inga upplopp och ingen skottväxling avhöll honom från att dagligen ta sin morgonrit.

Ingenjör Rasch red ut en morgon i april och hörde Lenins första tal till massorna från tsarälskarinnan Kspesinskas balkong. Han red i närheten av Smolnyppensionen, där överklassens flickor uppfostrades, när revolutionären installerade sig där den 6 november 1917. Dagen efter var han uppe i ryska utrikesministeriet i ett rutinerat. När han kom ut i ett rutinerat. När han kom ut i ett rutinerat. När han kom ut i ett rutinerat.

Samtidigt sköt en kanon från gatan mot palatset, medan en kvinnlig bataljon inne i palatset besvarade elden. Ingenjör Rasch skulle tvärs över den bestruktas öppna platsen till general Brändström. Elsas peppa, på svenska legationen.

— Och skjutet högt, vi åker under, som kusen.

— Det gick bra, tillägger ingenjör Rasch när han berättar hemma i Djursholm.

Lenins vaktposter värmdes svenskens häst.

Redan den 8 november var det ganska lugnt i Petrograd. Revolutionärerna för runt i sina lastbilar, med skyttar på främre stänkskärmarna, men de sköt mest skrämskott. Siktade de, missade de rätt ofta. Konstaterade björnjägaren Rasch. Oktoberrevolutionen var ganska oblodig. De nya makthavarna höll god ordning.

Herman Rasch är nu 1947 angelägen påpekt att alla rekvistitioner och konfiskationer under revolutionens första månad skedde fullt ordnat, i enlighet med de dekret som utfärdats. I december drabbas ingenjör Rasch själv av en rekvistition: alla hans utskräppings-

ter. Eller kanske frukt. Men glöm inte att gardera borden särskilt med levande ljus, röda rönnskålar och liv i höstens färg. Det blir bli en festlig gästmiddag om den glada stämningen är med och det skadar inte med litet lämpiga rim till gäsen och någon passande visstump. Våra skåder — särskilt söder om landsvägen — ha mycket i förändring av den sorten, fast mest på bygderna. T. ex. Nils Ludvig Olsson kväder:

"De hände ve Mårtens, ad mannen ble mätt.

Å kving-nad ad osse så möngen ble trätt.

För kroen va lagom å fittet va bäst

och bringen och bloen och näsan dänast.

Den fulen ble nyckad för höed te tar.

För alla ble kloka på va han va vät.

Me vingana fäja di skammel och post.

Å kvingan va holians gå i sin kast.

Men mannen to hela hans härbedna nebb

å satte på brennevinflaskan som fläbb.

A allt va den madfullen smadrå å sa

ble sen te en visa så livad å gla.

Han lå där å lyddes så töt angeln

å smålt vi visan som skrevs me hans pän."

Himmel villo näcka Holland. Hitler och Himmler hade 1940 planer på att överföra nästan hela Hollands befolkning till Polen, uppav Himmels privatsekreterare Rudolf Brandt inför en krigsförbrytare domstol i Nürnberg.

Himmel var den verkliga initiativtagaren till denna plan och hans avsikter med den var dels att breda rum för en tysk befolkning i Holland dels att försätta de motsträvsiga holländarna i en sådan situation att de för all framtid skulle vara knäknäa som folk. Himmel räkade med att om flera miljoner holländare flyttades över till Polen skulle polackerna betrakta dem som inkräktare och göra livet så surt för dem att de för framtiden helt skulle bli hänvisade till tysk hjälp för att titta på under. Planen utgjorde ett alternativ till ett annat projekt, som gick ut på att ett par miljoner holländare skulle överflyttas till de baltiska länderna och vissa delar av Östpreussen.

färdiga lager av hampa och lin beslagtogs.

Han för till svenska legationen. Den kunde inget göra, eftersom den inga officiella förbindelser hade med den nya staten.

— Ak, själv, om du turs, sade general Brändström.

Herman Rasch gjorde i ordning sin ensamsläde, med specialtillverkade sedan från MFA. Amerikanske skålar och en liten irländsk naggade dog travare. Det bar i väg till Smolnyppensionen, Lenins högkvarter. Det var en lugn färd. Där stod som vakt två beväpnade arbetare, som tittade på svenskens papper, bredde en kappa över hans häst och bad honom sitta i medan den ene av dem ledde hästen runt för att den inte skulle frysa. Det gjorde han ännu när Rasch kom ut tre timmar senare, och geväret stod lutat mot vägen.

Lenins rum: en säng, en pall.

Till Lenin kom den svenske affärsmannen via Trotskij, som presenterade de båda herrarna. Lenin bodde sparsamt, en säng, en liten pall, en överrock med sammetsskär och en sportmössa på en spig i dörren, det var hans bostad. I ett rogeringsrum satt han och lyssnade till rapporter. Han lyssnade också till Herman Rasch och kallade efter en stund in en kamrat. Det var Stalin, kraftig, mer famlad än Lenin, klädd i röd skjorta och svarta byxor. Ingenjör Rasch frågade svensken vad han tyckte om revolutionen. Svensken svarade att han väntat den, då den funnits den härskande ryska klassen utan arbetsliv och politiskt förstånd. Men han trodde ej bolsjevikernas lära var för export. Det var däromot hampa och lin. Och så skrev Lenin ut ett papper som upphävde beslaget på ingenjör Raschs varor, och Stalin följde svensken ned på kansliet för att få Lenins order utskrivna i tre exemplar.

Stalin och Rasch hade gemensam vän.

— Hur gammal är du? sade Stalin när de lämnat Lenin.

— Det är jag med, svarade Stalin. Var du lär det så bra ryska?

— I en folkskola vid min gamla pappersfabrik. Jag red dit på kvällen.

— Har vi så bra folkskolor, det var roligt att höra.

Och så pratade de på, och kom underfund med att världen är liten: Herman Raschs hästskålar. Magomet Gosen Ogly, en charmerande och godhjärtad man, var från samma by i Georgien som Josef Stalin och en gemensam vän.

Herman Rasch för hem i sin släde och stannade i Ryssland till sommaren 1918, och han vill nu 1947 framhålla att det gick alldeles utmärkt att förhandla och göra ledande ryssar. De var skrupulöst noggranna med att uppfylla alla förpliktelser. Att det 1918 skär sig med de svenska-ryska handelsförbindelserna anser ingenjör Rasch ha mer berott på svenska affärsmannas missgrepp än på åtgärder från den kommunistiska regimens sida. En sak till vill ingenjör Rasch vittna om: såvitt han kunde se spelade Stalin en synnerligen betydelsefull roll redan 1917 och planade själva revolten den 6 november, medan Lenin ännu höll sig gömd.

Dagens namn:
MARTIN LUTHER.
Solen går upp kl. 7.32 och ned kl. 16.09.

Mogondagens namn:
MARTEN.
Solen går upp kl. 7.34 och ned kl. 16.07.

MONARKI.

Det var historielektion i första klassen i en flickskola. Som eleven visat sig pigga och duktiga, vågade sig lärarinnan på att fråga något öfver deras horizon.

— Kan Greta säga mig vad som menas med monarki?
— Jo, det är när det finns en kung i landet.

Svaret lät så uppmanande, att lärarinnan gick ett steg längre.
— Na, finns det någon som vet vad inskränkt monarki är?

Efter en stunds funderingar flyger en hand i luften, en liten flicka reser sig knäande ur bänken och förklarar för det beundrande auditoriet:

— Det är när kungen har en drottning vid sin sida!

— Var gång det ser ut att bli en vacker lördag blir den mörst obotligt sjuk. Hur står det till med den saken egentligen?

— Ja, vet direktören, samerligen börjar jag inte själv tro att gumman simulerar.

RISKABELT.

Knöckten Lars är inne och gör ett möte. Han har lagt märke till att klockan i matsalen saktar sig. När det gått några dagar och ingen bryr sig om att ändra klockan, kliver Lars fram till dagundervisningen i matsalen och säger:

— Ska I inte ändra klockan snart! En kan ju rent a få gå här å göra två möten!

— Polisen är ju efter den fästman och hans porträtt står i tidningen i dag. Det är förfärligt!

— Ja, men han ser mycket bättre ut i verkligheten...

— Min fru kör bil ganska bra nu. Senaste reparationsräkningen var bara på 249 kronor.

HAN JA!

Den verkligt gamle, sure kamrern satt på en restaurang och klagade entonigt, surt och envis på att limpan var alldeles för hård. Kyparen värdje sig in i det sista.

— Ja, sa han, men jag kan säga kamrern att om Karl XII haft det här brödet med sej i kriget så skulle han ha varit både glad och tacksam.

— Tack för det, sa kamrern, då var det ju färskt.

— Vem var det som ringde?
— Det var en karl, som kommit fel, han skulle antagligen till väderlekstjänst.

— Varför tror du det?
— Jo, han ville veta om kusten var klar.

ÖCH SA VAR DET

Den äkta mannen som sa:
— I morgon, gumman lilla, är det ju din födelsedag, och här får du hundra kronor. Det är nog bäst att du gömmer dem, ty nästa månad flyger jag är, som du vet.

se på
slanten

köp i
konsum
kooperativa

Johan Pukes adlande.

Av
AUGUST GYNTHER.

Rubriken är icke fullt korrekt, ty den blivande generalmajorslejtens dopnamn var Johannes, icke Johan; detta framgår av Ronneby's dopbok för år 1751. Men i historiska arbeten och i uppslagsböcker kallas han ju Johan, och förmodligen benämndes han så av de närmaste. Att han vetat, att dopnamnet var Johannes, framgår indirekt av hans namnteckning. Av dopnamnet utskrev han då antingen blot de tre första bokstäverna eller allenast initialen, och en dylik förkortning kunde ju avse såväl Johannes som Johan.

Den 31 oktober 1797 förmälde Gustav IV Adolf sig med prinsessan Fredrika Dorothea Wilhelmina av Baden. Med anledning härav lät han följande dag upphjå tre friherar i grovligt, tre adelsmän i friherligt och två ofrälse i adligt stånd. Förteckningen öfver de åtta sålunda lyckliggjorda personerna tedde sig sålunda:

— i grovligt stånd upphjordes rikskanslern friherre Fredric Sparre, översten i kavalieriet friherre Carl A. Wachtmeister och presidenten i Kammarkollegium friherre Arvid Fredric Kurck;

— i friherligt stånd generalguvernören öfver Pommern general Philip Julius Bernhard von Platen, ambassadör till ryska hovet Ludvig Boguslaus Curt von Stedingk och överkammarherren Johan Jacob De Geer.

I adligt stånd konteramiralen Johan Puke och Gevstens Georg Gedda.

Vid friherre Fredric Sparres namn måste vi dröja några ögonblick. Under den skändliga rättegång mot hovfröken Magdalena Rudenschild ryckte han med stor envishet, att hon icke endast skulle schavottera, utan därjämte slita ris. Till och med hertig Carl av Södermanland och friherre Reuterholm, vilka under rättegångens lopp lät i deras sina lumpna karaktärs-egenskaper, ryggade tillbaka inför denna oerhörda nedrighet. Sparres ryktande avslögs, och i trängre kretsar fördes hans titel rikskanslern sedermera till "riskanslern".

Det är betecknande, att denne individ — föraktad av hederliga och ödmödsliga människor — stod främst på listan öfver dem, vilka belestes av den kungliga nådens sol. När konteramiral Puke upphjordes i adligt stånd, gällde det naturligtvis för honom att kunna lämna några uppgifter om sin härkomst — en tåmligen kinkig uppgift för honom.

Hans mor Regina Branting, gift med sockenskomakaren i Ronneby Philipps Sveitzer (denne blev sedermera timmerman vid Örlogsskrovet i Karlskrona), hade uppgitt för honom, att den år 1756 i Stockholm avrättade Johannes Puke varit hans far. Huruvida denna uppgift var sanningssälig, är en fråga, som ligger utan ramen för denna uppsats; jag håller mig alltså till det följande till hennes utsaga.

När Johannes Puke avrättades, var han styckjunkare vid Artilleriregementet i Stockholm. Härvid är dock att märka, att han hade åtnjuttit permission från år 1747 till år 1755 och under denna tid tjänat sig upp till kapten i holländska armén. Vid återkomsten till Sverige fick han emellertid kvarstå i styckjunkarskaran, till vilken han befordrades året förut.

Intet tyder därpå, att hans bekantskap med Regina Branting varit långvarigt. Förmodligen hade han endast en kort tid — kanske blott några dagar — uppehållit sig på gästgärdsgården i Ronneby, då han under permissionstiden besökte Sverige. Och man kan följaktligen taga för givet, att han icke meddelade henne något rörande sina släktförhållanden.

Något därom fick Johan Puke dock veta, när han under sommaren 1785 besökte Stockholm; han var då kapten vid Örlogsflootten. Ty i nämnda stadsbode styckjunkarskara syster Anna Elisabet, sedan föregående år inika efter hovkonduktorn Michael Keiser (namnet skrevs sålunda, icke "Keyser"). Hon hövde omtalas, att en kapten Puke befann sig i Stockholm, och undrade, vem han kunde vara. Följaktligen satte hon sig i förbindelse med honom och blev i högsta grad förvånad, när han uppgav, att han var en också till den avrättade Johannes Puke. Hon hade aldrig hört om talas, att hennes bror hade en son,

och namnet Regina Branting var uppenbarligen alldeles obekant för henne.

Ankefru Keiser var förmögen och barnlös, hon visade sig hjälpsam mot den nyuppteckte brorsnen. Och säkerligen omtalade hon, att styckjunkarens far varit strandridare (d. v. s. ridande fullbetjant) på Gotland.

Jag återkommer nu till år 1797, då konteramiralen blev adlad. Om sin härkomst kunde han förmåla, att falcen varit styckjunkare vid Artilleriregementet (kanske med tillägg rörande kaptenstjänsten i holländska armén) och att farfader varit strandridare. Det var ej mycket att komma med.

Någon välvilig person synes då ha varit hans uppmärksamhet värdig, att det under medeltiden fanns flera personer, vilka tagit sig namnet Puke och vilka innehaft en fransjättens ställning. Huruvida den välvilige personen eller konteramiralen själv vidare studerat frågan, må lämnas därhän. Alltjog det senare har uppenbarligen börjat insinuera, att han vare ättling till riksdikt Erik Puke, som avrättades år 1437 på grund av sina stämplingar mot Karl Knutsson. Och med denna insinuation har han vänt sig till konungen och begärt att få begagna riksrådets vapen såsom sitt.

Härom meddelas i de memoarer, som hans hustru (född Gierta) skrivit och som publicerats i 6:e delen av Arvid Ahnfelts "Ur svenska hovets och aristokratens lif".

"Då Puke på nådig befallning skulle uppgifva det sköldmärket, han ville föra, anhöll han i underdånighet att få uppgifva det gamla Pukevapnet en röd båt mellan 2:ne sjeyerna samt att få bibehålla namnet Puke, hvilket konungen biföll och skref sjelf ett a framför.

Då ritningen på vapnet insändes, uppstod emellertid ett förfärligt heraldiskt väsen. Planen var en antik båt, röd på guldalf, emellan begge silfverstjernorna samt 2:ne delar till vapenhallare; båten fick ej se sådan ut, eftersom det var Bondefamiliens båt; metall fick ej vara på metall (silfverstjernor på guldbotten) o. s. v., och hela vapnet måste omristas och jag tror åter omristas, tills det äntligen stadfästes, sådant det alliga Pukevapnet nu är. De, som känd Puke, kunna bedöma, huru han fann alla dessa fataliteter; lyckligtvis hade han en foglig och projektfull dessinör i Törnström; jag tror, att Puke honom förtutten hastigt afsagt sig hela adelskapet, då så mycket krångel var rött för att få vapnet stadfäst.

Puke var ingalunda belåten med namnets ändring till "af Puke"; det, ta skall belysas i slutet av denna artikel.

Den sista mening i ovanstående memoarutdrag torde kunna betecknas såsom mera från en upprigtig. Med kännedom om Pukes "ärelsestud" — för att begagna Nordisk Familjeboks tåmligen milde ord om honom — kan man antaga, att han skulle have underkastat sig mycket större besvär för att erhålla ett vapen, som väsentligen vore en kopia av riksrådet Erik Pukes.

Det stadfästa vapnets sköld var på snedden tudelat, den vänstra hälften röd, den högra svart. Mitt på skölden fanns en silfverbåt mellan två silfverstjernor. Sköldhallarna utgjordes ej av två delar, utan av två sidor i rustning — detta naturligtvis för att markera konteramiralens påstådda härstamning från Erik Puke.

Fanns det något stöd för sannolikheten av en sådan härstamning? Absolut icke.

Gustaf III var icke den, som släddes med adelsupphöjelser, och han brydde sig icke om att upphjå Puke i adligt stånd. Men om man såsom ett tankesperiment skulle antaga, att konungen förlåtit honom adlig värdighet och att den nye adelsmannen då nämnt det sannolika i sin härstamning från ett riksråd, hade monarken säkerligen aningen med en ironisk min tillagt honom att framlägga stöd härför eller också blivt högligen förvånad öfver den nybakade adelsmannens alltför stora tillägenhet.

Men en dylik reaktion från den förstnämnda Gustaf IV Adolf behövde Puke icke befara.

Såsom ovan nämnts, avrättades Erik Puke år 1437. Men vem var han? I uppslagsböcker och historiska arbeten uppgives vanligen, att hans fullständiga namn vare Erik Nilsson Puke och att han var son till lagmannen Nils Gustafsson, men från annat håll påstås, att han hette Erik Pedersen Puke och vore son till Peder Ragvaldsson. Alltså: man vet, att han avrättades år 1437, men man vet icke med säkerhet, vem han var.

Det här vilat och vilar fortfarande dunkelt öfver de medeltida Puke-släkternas genealogi (det fanns ju flera än en sådan släkt). De lyste under 1300- och 14-talen, de lyste och — försvunno.

I tillgängliga källor har jag icke påträffat någon Puke, som levede under 1500-talet. Men under 1600-talet fanns i Stockholm en byråse med det namnet och under följande århundrade i samma stad en skomakaregessäll och en skutskeppare, dessutom i Västergötland bonden Jöns Bengtsson Puke och kvartermästaren Anders Puke samt, såsom ovan nämnts, på Gotland en strandridare.

De nämnda personerna tillhörde, såsom synes, de lägre samhällsklasserna. Och det är lätt att förstå. Namnet Puke hade en viss klang, det påminde ju om puka; och många föredrog alltså det namnet fram för ett namn, som slutade på "son". Men de, som togo detsamma, visste förmodligen icke, att "puke" är ett gammalsvenskt ord, som betyder "den onde".

I elvte bandet av "Biographiskt Lexicon öfver namnkunniga svenska män", tryckt år 1845, är införd en av Peter Wieselgren skriven levnadsteckning öfver Johan Puke. Vid rubriken finnes en asterisk, som hänvisar till en så lydande anmärkning.

"En lägre inledning om släkten har Red. nödgats utesluta såsom upptagande större utrymme, helst det ej heller torde kunna bevisas, att Amiralen härstammar från den äldre Puke-släkten."

Och i 22:a bandet av "Svensk uppslagsbok" skriver förste bibliotekarien vid Lunds universitetsbibli-

Velenskapen går i god för att Läkeroi

— tack vare den speciella, väl avvägda sammansättningen — är verksam lindrande såväl vid hostrening som vid retnings-symptom i mun, hals och strupe. Läkeroi kvarlämnar en lenande hinna på bilden ungefärligt märken med fetare linje öfver slårminnorna i mun och svalg.

Läkeroi

Valgörande
Valsmakande • Världsbörmd

ÅHLGREN'S TEKN. FABRIK AB • LÄKEROI • POLACET • GAYLE • Ångström

liet G. Carlquist följande om Johan Pukes ätt:

"P u k e, ätt, icke befrindad med föregående."
(Med föregående avses Erik Nilsson Puke.)

Saken kan alltså synas klar. Men erfarenheten har visat, att om ett o-riktigt påstående många gånger upprepas, kan det slutligen bliva troigt även på ett håll, där man kunnat vänta ett mycket säkert omdöme, nämligen om en genealog hos facket.

Om man slår upp "Sveriges Ridderskaps och Adels Kalender" för år 1856, utgiven av Gabriel Anrep, finner man sin förväning följande under ätten Puke:

"Härstammar från den gamla förmåliga Puke-släkten, hvaraf afkomlingar ännu finnas bland Sveriges allmog."

Det löst påstående utan något som helst stöd.

Och i Kalendern för år 1886, likaledes utgiven av Anrep, läser man under samma ätt:

"Urgammal svensk adelig ätt; hette förut Puke; änyo adlad med namnet af Puke 1797."

Här finnes det två fel. Det ena är den antydda härstamningen från medeltidssläkten, det andra ligger i orden "änyo adlad." Ty av dessa två ord skulle den, som icke är initierad i frågan, kunna draga

den slutsatsen, att konungen under medeltiden förlånade adlig värdighet åt vissa personer. Så förhöll det sig, ty då fanns ingen adlig i nutida bemärkelse. Då funnos i rälse m å n d. v. s. personer, som åtnjöt frälse (skattefrihet), och frälsmän kunde var och en bliva, som var i stånd att gifva vapentjänst till häst (rusttjänst). Även en bonde kunde bliva frälsmann; om han ej längre var i stånd att fullgöra rusttjänsten, återgick han till sin förra ställning och blev alltså änyo bonde.

Till slut må här påpekas det orika-ta i det stundom synliga påståendet, att Puke efter upphöjelsen i friherligt stånd bibehöll a f framför namnet. Jag stöder mig härvid på några i Kungl. Biblioteket befintliga skrivelser, vilka äro undertecknade av honom.

I friherligt stånd upphjordes han den 17 juli 1809, och grevlig värdighet erhöi han den 21 april 1814.

Jag vill först fästa uppmärksamheten på skrivelsen av den 20 mars 1809. Av dopnamnet har han medtagit de tre första bokstäverna; man skulle alltså hava väntat sig "Joh: af Puke", ty på den tiden angavs förkortning med två punkter, icke med en, såsom numera sker. Men Puke har utan att lyfta pennan skrivit de sex första bokstäverna, alltså till och med P, varigenom den

Monsieur Frédéric

— en gentleman från topp till tå...

em känner inte Monsieur Frédéric Hédlund, Stockholms oberostridde arbetar elegantiarum och sista flån av den gamla fina skolan. Han har sin mycket bestämda uppfattning om hur en gentleman bör vara klädd, vare sig det gäller ett kapplöpningsevenemang på Ulriksdal eller en promenad på Strandvägen. Han vet också att välpassade skor är ett lika ofrånkomligt attribut till den välkläddes mans dress som något annat, och när han använder Viking Special, är han även på den punkten ett föredöme för alla som vill göra anspråk på att uppträda som en verklig gentleman ansår.

